

Kontynuujemy omawianie najnowszych zmian w ustawie o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. W tym artykule skupię się na omówieniu nowelizacji w zakresie prawa pacjenta do informacji oraz w zgody na przeprowadzenie badania lub udzielenie innych świadczeń zdrowotnych.

Ustawodawca rozszerzył krąg osób, które mogą udzielić pacjentowi informacji o stanie zdrowia rozpoznaniu, proponowanych oraz możliwych metodach diagnostycznych i leczniczych. Obecnie z art. 9 ust. 2 wynika, że informacji takich udziela lekarz. Po zmianie informacji takiej będzie udzielała każda osoba wykonująca zawód medyczny w zakresie udzielanych przez tę osobę świadczeń zdrowotnych oraz zgodnie z posiadanymi przez nią uprawnieniami. Analogiczne zmiany wprowadzono w ust. 4, 5 i 7 art. 9 tj. w zakresie prawa pacjenta do skierowania żądania udzielenia informacji, przedstawienia przez pacjenta swojego zdania oraz prawa osoby małoletniej poniżej 16 roku życia informacji w zakresie i formie potrzebnej do prawidłowego przebiegu procesu diagnostycznego lub terapeutycznego.

W uzasadnieniu projektu ustawy wskazano, że rozszerzenie przepisu pozwoli na jego zastosowanie między innymi do zespołów ratownictwa medycznego, w których składzie nie zawsze jest lekarz. Uzyskanie takiej informacji jest warunkiem skutecznego wyrażenia sprzeciwu wobec udzielenia świadczenia zdrowotnego (w tym przypadku wykonania medycznych czynności ratunkowych).

Ustawa o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta w zakresie definicji osoby wykonujące zawód medyczny odsyła art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej. Zgodnie z tymi przepisami przez osobę wykonującą zawód medyczny rozumie się osobę uprawnioną na podstawie odrębnych przepisów do udzielania świadczeń zdrowotnych oraz osobę legitymującą się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie lub w określonej dziedzinie medycyny. Wobec dużego rozproszenia regulacji prawnych zastosowanie tej definicji w praktyce budzi wątpliwości. Pobocznie tylko warto wspomnieć o tym, że pojęcie osoby wykonującej zawód medyczny przewija się w orzecznictwie sądowym w sprawach dotyczących stosowania przepisów ustawy o podatku od towarów i usług. I tak przykładowo w wyroku WSA w Lublinie z 30 listopada 2011 r. sygn. I SA/Lu 533/11 wskazano, że w Polsce, do dnia dzisiejszego ustawodawca nie określił ustawowo zawodów medycznych i paramedycznych. W ocenie sądu rozporządzenie w sprawie uzyskiwania tytułu specjalisty w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia oraz rozporządzenie w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania nie są aktami określającymi zawody, jakie ustawodawca uznaje za medyczne na potrzeby zwolnienia od podatku VAT oraz zostały wydane w innych celach i dla uregulowania innych materii. Nie mogą zatem stanowić podstawy dla oceny, czy absolwent AWF ze specjalnością – gimnastyka korekcyjna jest osobą legitymującą się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie lub w określonej dziedzinie medycyny. Na gruncie rozpatrywanej sprawy podatkowej sąd stwierdził, że absolwenci AWF ze specjalnością gimnastyka korekcyjna, świadczący usługi w zakresie prowadzenia tych zajęć, mogą być uznani za osoby wykonujące inny zawód medyczny, zgodnie z art. 18d ust. 1 pkt 1 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej czy art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o działalności leczniczej (wyrok dostępny jest [tutaj](#))

Wracając do nowelizacji, w art. 17 ustawodawca konsekwentnie wprowadził zmiany w ust. 1 i 4, wykreślając ograniczenie prawa do wyrażenia zgody (lub sprzeciwu) na przeprowadzenie badania lub udzielenie innych świadczeń zdrowotnych wyłączenie wobec lekarza. Po wejściu w życie zmiany zgoda oraz sprzeciw będą mogły być wyrażone również do innych osób wykonujących zawód medyczny.